

شناخت، رفتار، یادگیری

بررسی روابط ساختاری نظارت والدینی و کمال گرایی والدین بر سیستم بازداری / فعال ساز رفتار و کفایت اجتماعی با میانجی گری خودکارآمدی در دانشجویان

محمد رضا جهان^{۱*}

۱. گروه آموزشی روانشناسی و مشاوره، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

* ایمیل نویسنده مسئول: Mrjahan@cfu.ac.ir

تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۰۱/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۲/۱۲

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۱۲/۰۴

تاریخ ارسال: ۱۴۰۲/۱۰/۲۸

چکیده

سیستم بازداری/فعال ساز رفتار و کفایت اجتماعی افراد متغیرهایی هستند که همواره تحت تأثیر عواملی همچون نظارت والدین و کمال گرایی آنها قرار دارند. هدف از این پژوهش بررسی روابط ساختاری نظارت والدینی و کمال گرایی والدین بر سیستم بازداری / فعال ساز رفتار و کفایت اجتماعی با میانجی گری خودکارآمدی در دانشجویان می باشد. روش تحقیق حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی و مدل یابی می باشد. جامعه پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه سمنان می باشد. تعداد نمونه مورد بررسی در این تحقیق ۲۵۰ نفر می باشند که به روش خوشه ای چندمرحله ای انتخاب شدند. ابزار جمع آوری داده ها در این تحقیق نظارت والدینی (کر و استاتین، ۲۰۰۰)؛ کمال گرایی (تری شوت و همکاران، ۱۹۹۵)؛ خودکارآمدی (شُرر و مادوکس، ۱۹۸۲)؛ کفایت اجتماعی (فلنر، ۱۹۹۰) و سیستم بازداری/فعال ساز رفتار (کارور و وایت، ۱۹۹۴) بود. روش تحلیل داده ها مدل یابی معادلات ساختاری بود. یافته های تحقیق نشان داد که نظارت والدینی با سیستم بازداری / فعال ساز رفتار در فرزندان رابطه مستقیم دارد؛ نظارت والدینی با کفایت اجتماعی فرزندان رابطه مستقیم دارد؛ نظارت والدینی بر سیستم بازداری / فعال ساز رفتار در فرزندان با میانجی گری خودکارآمدی رابطه غیرمستقیم دارد؛ کمال گرایی والدین با سیستم بازداری / فعال ساز رفتار در فرزندان رابطه مستقیم دارد؛ کمال گرایی والدین با کفایت اجتماعی فرزندان رابطه معنادار و معکوس دارد. بنابراین از یافته های تحقیق می توان نتیجه گرفت که نظارت والدینی و نیز کمال گرایی آنان عاملی موثر و تأثیرگذار بر روی سیستم رفتاری و کفایت اجتماعی دانشجویان می باشد، که در این میان خودکارآمدی نقش میانجی و تقویت کننده رابطه را برعهده دارد.

کلیدواژگان: نظارت والدینی، کمال گرایی والدین، سیستم بازداری/فعال ساز رفتار، کفایت اجتماعی، خودکارآمدی.

© ۱۴۰۳ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

شیوه استناددهی: جهان، محمد رضا. (۱۴۰۳). بررسی روابط ساختاری نظارت والدینی و کمال گرایی والدین بر سیستم بازداری / فعال ساز رفتار و کفایت اجتماعی با میانجی گری خودکارآمدی در دانشجویان. شناخت، رفتار، یادگیری، ۱(۱)، ۳۷-۴۰.

Cognition, Behavior, Learning

The Examination of the Structural Relationships Between Parental Monitoring and Parental Perfectionism on Behavioral Inhibition/Activation System and Social Competence with Self-Efficacy as a Mediator in Students

Mohammad Reza Jahan^{1*}

1. Department of Psychology and Counseling, Farhangian University, Tehran, Iran

*Corresponding Author's Email: Mrjahan@cfu.ac.ir

Submit Date: 2024-01-18

Revise Date: 2024-02-23

Accept Date: 2024-03-02

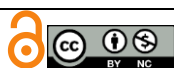
Publish Date: 2024-03-20

Abstract

The behavioral inhibition/activation system and social competence are variables that are constantly influenced by factors such as parental monitoring and their perfectionism. The aim of this study was to examine the structural relationships between parental monitoring and parental perfectionism on the behavioral inhibition/activation system and social competence with self-efficacy as a mediator in students. The research method was descriptive, correlational, and model-based. The study population included all students at Semnan University. The sample size for this research consisted of 250 individuals who were selected using a multistage cluster sampling method. The data collection tools in this study included parental monitoring (Kerr & Stattin, 2000), perfectionism (Terry-Short et al., 1995), self-efficacy (Schwarzer & Maddux, 1982), social competence (Flenner, 1990), and behavioral inhibition/activation system (Carver & White, 1994). The data analysis method employed was structural equation modeling. The results revealed that parental monitoring had a direct relationship with the behavioral inhibition/activation system in children; parental monitoring had a direct relationship with children's social competence; parental monitoring had an indirect relationship with the behavioral inhibition/activation system in children through self-efficacy as a mediator; parental perfectionism had a direct relationship with the behavioral inhibition/activation system in children; and parental perfectionism had a significant and inverse relationship with children's social competence. Therefore, the findings suggest that parental monitoring and their perfectionism are influential factors affecting the behavioral system and social competence of students, with self-efficacy playing a mediating and reinforcing role in the relationship.

Keywords: *Parental monitoring, parental perfectionism, behavioral inhibition/activation system, social competence, self-efficacy.*

How to cite: Jahan, M. R. (2024). The Examination of the Structural Relationships Between Parental Monitoring and Parental Perfectionism on Behavioral Inhibition/Activation System and Social Competence with Self-Efficacy as a Mediator in Students. *Cognition, Behavior, Learning*, 1(1), 27-40.

© 2024 the authors. This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

سیستم‌های بازدارنده و فعال ساز رفتار، در ابتدا برای توضیح علائم خلقی و آسیب پذیری در برابر اختلال دو قطبی معرفی شدند. فعالیت بالای سیستم فعال ساز رفتاری، سبب افزایش تأثیر مثبت، افزایش حساسیت به پاداش، کاهش علائم تکانشگری و جنون همراه است (Ghasemzadeh et al., 2023). در مقابل، سیستم بازدارنده رفتار، با تأثیر منفی، رفتارهای اجتنابی، افسردگی و افزایش حساسیت نسبت به مجازات‌های بالقوه همراه می‌باشد (Dempsey et al., 2017; Mozafari et al., 2022). به عبارت دیگر، سیستم فعال ساز رفتاری به محرک‌های شرطی پاداش و فقدان تنبیه پاسخ می‌دهد. فعالیت و افزایش حساسیت این سیستم موجب فراخوانی هیجان‌های مثبت و رفتار روی آورد و اجتناب فعال می‌گردد. در مقابل سیستم بازداری رفتار، به محرک‌های شرطی تنبیه و فقدان پاداش و همچنین به محرک‌های جدید و محرک‌های ترس‌آور ذاتی پاسخ می‌دهد. فعالیت این سیستم موجب فراخوانی حالت عاطفی اضطراب و بازداری رفتاری، اجتناب فعل پذیر، خاموشی، افزایش توجه و برپایی می‌گردد (Asfoori et al., 2017). عامل دیگری که در این تحقیق مورد بررسی قرار خواهد گرفت کفایت اجتماعی دانشجویان می‌باشد، در مورد کفایت اجتماعی تعاریف متعددی از سوی روان‌شناسان و جامعه‌شناسان ارائه شده است. کفایت اجتماعی یک ویژگی چند بعدی است که شامل توانایی تعامل با افراد دیگر و مدیریت موقعیت‌های مختلف است. کفایت اجتماعی پایین با رفتارهای مشکوک درونی (که شامل واکنش‌های شدید هیجانی است) و بیرونی (که شامل واکنش‌های پرخاشگرانه است) ارتباط تنگاتنگی دارد و فقدان آن می‌تواند اثرات مخربی برای فرد و جامعه در بر داشته داشته باشد (Anari & Pakdaman, 2017; Asadian & Piri, 2011). مفهوم ضمنی آن نیز این است که افراد درگیر فرآیندی مستمر برای ابراز استعداد‌های خود واکنش نسبت به محیط و در عین حال تغییر دادن آن به گونه‌ای مؤثر و سالم می‌شود (Hou, 2024; McDonnell et al., 2024). کفایت اجتماعی به وضعیتی اطلاق می‌شود که افراد خود را به تدریج از روی عمد و غیرعمد تعدیل می‌کنند تا با فرهنگ موجود سازگار شوند، مانند رعایت عادت، عرف و یا تقلید؛ و این صحت نخواهد داشت جز اینکه فرد در یک محیط، این عاطفی‌گری و محبت مادرانه و پدرانه را بچشد و ارتباط عاطفی مناسبی با والدین خود برقرار نماید از این طریق زمینه را برای شکل‌گیری هویت مناسب و سازگاری اجتماعی مثبت و سازنده آماده نماید (Anari & Pakdaman, 2017).

از این رو با توجه به توضیحات ارائه شده در خصوص مولفه‌های وابسته این تحقیق، مشخص می‌گردد مولفه‌های ذکر شده تا حدود بسیار زیادی وابسته به محیط‌هایی می‌شوند که کودک در آن‌ها رشد یافته و مهمترین این محیط‌ها، خانواده است که کودک اصول اولیه اجتماعی شدن و مقابله با اجتماع و مسائلش را در آن یاد می‌گیرد. در این میان یکی از مهمترین موضوعات نظارت والدینی بر رفتارهای فرزندان است. یکی از مهمترین عواملی که به عنوان یک راهبرد موثر و نیز عاملی محافظت کننده از فرزندان در مواجهه با اجتماع و پیشگیری از رفتارهای نابهنجار می‌تواند اثربخش باشد، نظارت والدین است. نظارت والدین، به عنوان میزان آگاهی والدین از محل حضور، فعالیت‌ها و همسالان نوجوان آن‌ها تعریف می‌شود و اثرات محرک و محافظتی را بر فرزندان نشان داده است (Kelly et al., 2018). این نوع نظارت به این موضوع اشاره می‌کند که زمانی که والدین با فرزندان‌شان نیستند آن‌ها چگونه باید رفتار نمایند و نیز از سویی اشاره به سبک‌های انضباطی معین شده‌ای دارد که والدین از فرزندان‌شان انتظار دارند عملکرد مغایر با آن نداشته باشند (Dargahi et al., 2014). عامل مهم دیگر در این زمینه کمال‌گرایی والدین است که می‌تواند تأثیر زیادی بر روی فرزندان داشته باشد. کمال‌گرایی یک متغیر شخصیتی است که زمینه ساز انواع مشکلات روانی است و شامل تلاش برای کمال و اعتقاد به این که شکست برای به دست آوردن کمال غیر قابل قبول است، می‌باشد و دارای دو بعد کمال‌گرایی ناسازگارانه که مجموعه‌ای از معیارهای بسیار بالا برای عملکرد است که با خود ارزیابی‌های منفی، انتقاد و سرزنش خود همراه می‌باشد و کمال‌گرایی سازگارانه که در آن اشخاص به کارهای سخت روی آورده و با هدف موفقیت، برانگیخته شده و ضمن تأکید بر معیارهای سطح بالای عملکردی، می‌توانند واقعیت‌های بیرونی را درک کرده و محدودیت‌ها را بپذیرند، می‌باشد (Saif et al., 2017). در زمینه کمال‌گرایی والدین، می‌توان این فرضیه را مطرح کرد که هنگامی که والدین بر دستیابی به وضعیتی مطلوب و بسیار آرمانی (و کمال‌گرایانه) برای فرزندان تمرکز می‌کنند، می‌توانند در برابر "پاندمی کمال"، آسیب پذیر شوند، به گونه‌ای که تهیه و تنظیم استانداردهای بسیار بالا برای فرزندان و گرایش به

ارزیابی‌های سنگین در زمینه عملکرد فرد، می‌تواند منجر به ایجاد یک حلقه بی‌پایان از دستاوردهای عدم تحقق شود، زیرا دستیابی به کمال گرایی به طور دائمی غیرممکن است (Hall, 2019; Wright et al., 2019) که می‌تواند تأثیرات نامطلوبی در ادراکات فرزندان از خود داشته باشد.

توضیحات دو متغیر قبل این موضوع را مشخص می‌سازد که هر کدام از این مولفه‌ها در صورتی که بصورت صحیح در محیط خانواده اجرا نشوند می‌توانند باعث آثار منفی زیادی بر روی فرزندان گردند، که نه تنها باعث تأثیر مستقیم بر روی سیستم‌های رفتاری و کفایت اجتماعی آنان می‌شوند بلکه می‌توانند تأثیرات غیرمستقیمی از طریق تأثیرگذاری بر روی احساس خودکارآمدی افراد داشته باشد که در این صورت زمانی که تأثیر منفی باشد این اثر می‌تواند باعث پایین آمدن احساس کفایت اجتماعی و نیز تأثیر منفی بر روی سیستم رفتاری دانشجویان داشته باشد. حال که با متغیرهای وابسته و مستقل مطالعه حاضر، آشنایی پیدا کردیم، به معرفی متغیر میانجی خودکارآمدی^۱ دانشجویان خواهیم پرداخت و در این مطالعه قصد داریم نقش تعدیل‌گری آن را در ارتباط میان متغیرهای مستقل (والدینی) با متغیرهای وابسته (فرزندی) بررسی نماییم. خودکارآمدی، به عنوان توانایی فرد در کنترل خستگی، درد، پریشانی عاطفی و سایر علائم با استفاده از تکنیک‌های خود-مدیریتی تعریف می‌گردد و تأثیرات مثبتی بر فعالیتهای زندگی روزمره و کیفیت زندگی می‌گذارد (Byun et al., 2019). بندورا خودکارآمدی را اعتقاد یک فرد به قابلیت‌های خود در سازماندهی و انجام یک رشته فعالیتهای موردنیاز برای مدیریت شرایط و وضعیت‌های مختلف تعریف می‌نماید. به عبارت دیگر خودکارآمدی، اعتقاد یک فرد به توانایی خود جهت موفق شدن در یک وضعیت خاص است (Mohammadi et al., 2021; Saadati & Parsakia, 2023). بدیهی است که تفکر، انگیزش، احساسات و رفتار انسان در موقعیت‌هایی که به توانایی خود احساس اطمینان می‌کند، متفاوت با رفتار وی در موقعیت‌هایی است که در آنها احساس عدم امنیت یا فقدان صلاحیت دارد. درک انسان از خودکارآمدی بر الگوهای تفکر، انگیزش، عملکرد و برانگیختگی هیجانی فرد تأثیر می‌گذارد (Pourkarimi & Mobin Rahni, 2018). همچنین به نظر بندورا خودکارآمدی به طور ضمنی به عقاید خاص افراد درباره توانایی آنان در انجام دادن فعالیت‌هایی معین و به منظور دستیابی به نتایج موردنظر در حیطه مشخص یا کنترل ماهرانه زندگی اشاره دارد. این که افراد معیارهای رفتارشان را تا چه اندازه درست برآورد کرده باشند، احساس کارایی شخصی را تعیین می‌کند. از نظر بندورا منظور از کارایی شخصی، احساس‌های شایستگی، کفایت و قابلیت در کنار آمدن با زندگی است. برآورده کردن و حفظ معیارهای عملکردمان، کارایی شخصی را افزایش می‌دهد، ناکامی در برآوردن و حفظ آن معیارها، آن را کاهش می‌دهد. افرادی که کارایی شخصی کمی دارند، احساس می‌کنند که در اعمال کنترل بر رویدادهای زندگی درمانده و ناتوان هستند. آنها معتقدند هر تلاشی که می‌کنند بیهوده است. هنگامی که آنها با موانع روبرو می‌شوند، اگر تلاش‌های اولیه آنها در برخورد با مشکلات بی‌نتیجه بوده باشد، سریعاً قطع امید می‌کنند. افرادی که خودکارآمدی شخصی بسیار کمی دارند حتی تلاش نمی‌کنند بر مشکلات غلبه کنند، زیرا آنها متقاعد شده‌اند که هر کاری انجام دهند بیهوده است و تغییری در اوضاع ایجاد نمی‌کند. خودکارآمدی شخصی کم می‌تواند انگیزش را نابود سازد، آرزوها را کم کند، با توانایی‌های شناختی تداخل نماید و تأثیر نامطلوبی بر سلامتی جسمانی بگذارد. افرادی که کارایی شخصی زیادی دارند معتقدند که می‌توانند به طور مؤثر با رویدادها و شرایطی که مواجه می‌شوند برخورد کنند. از آنجایی که آنها در غلبه بر مشکلات انتظار موفقیت دارند، در تکلیف‌ها استقامت نموده و اغلب در سطح بالایی عمل می‌کنند. این افراد از اشخاصی که خودکارآمدی شخصی کمی دارند، به توانایی‌های خود اطمینان بیشتری داشته و تردید کمی نسبت به خوددارند. آنها مشکلات را چالش می‌بینند و نه تهدید و فعالانه موقعیت‌های جدید را جستجو می‌کنند. خودکارآمدی شخصی زیاد، ترس از شکست را کاهش می‌دهد، سطح آرزوها را بالا می‌برد و توانایی مسئله‌گشایی و تفکر تحلیلی را بهبود می‌بخشد (Goodarzi, 2014; Pourkarimi & Mobin Rahni, 2018).

بررسی ادبیات پژوهش نشان می‌دهد بین خودکارآمدی با کفایت اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد. اناری و پاکدامن (۱۳۹۶)، قدم پور و همکاران (۱۳۹۵)، گودرزی (۱۳۹۳) نشان دادند که بین خودکارآمدی والدین و کفایت اجتماعی فرزندان همبستگی معنادار و مثبتی وجود

¹ Self-efficacy

دارد (Anari & Pakdaman, 2017; Ghadampour et al., 2016; Goodarzi, 2014). همچنین پورمحسنی کلوری و طهرانی (۱۳۹۴) نیز به این نتیجه دست یافتند که کمال‌گرایی خویش‌نمدار در فرزندان والدین مقتدر نسبت به والدین مستبد و کمال‌گرایی جامعه‌مدار و دگرمدار در فرزندان والدین مستبد در مقایسه با فرزندان والدین مقتدر بطور معناداری بیشتر است. همچنین سیستم فعال‌ساز رفتاری (BAS) توانست کمال‌گرایی خویش‌نمدار و سیستم بازداری رفتاری (BIS) در گام نخست و BAS در گام بعدی توانستند کمال‌گرایی جامعه‌مدار را پیش‌بینی نمایند (Pourmohseni Kaloori & Tohrani, 2015). از این رو و با توجه به توضیحات ارائه شده تحقیق حاضر با این هدف بررسی روابط ساختاری نظارت والدینی و کمال‌گرایی والدین بر سیستم بازداری فعال‌ساز رفتار و کفایت اجتماعی با میانجی‌گری خودکارآمدی در دانشجویان دانشگاه سمنان انجام شده است.

روش‌شناسی

روش تحقیق حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی و مدل‌یابی می‌باشد. جامعه پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه سمنان می‌باشد. تعداد نمونه مورد بررسی در این تحقیق ۲۵۰ نفر می‌باشند که به روش خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. ابزارهای مورد استفاده جهت گردآوری اطلاعات در این تحقیق عبارتند از:

پرسشنامه نظارت والدینی: نظارت والدینی با استفاده از مقیاس کر و استاتین (۲۰۰۰) اندازه‌گیری شده است. این پرسشنامه دارای ۸ سوال بوده که آزمودنی‌ها بر اساس مقیاس ۴ درجه‌ای به گزینه‌ها پاسخ می‌دهند. برای مشخص شدن نمره آزمودنی‌ها ارزش نمرات سوال‌ها محاسبه و نمره مشخص می‌شود. دامنه نمرات از ۸ تا ۳۲ متغیر است. نمرات بالاتر بیانگر نظارت مثبت والدین است. در طی یک بررسی در داخل کشور (نظری و همکاران، ۱۳۹۲) ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۷۲ بدست آمد (Dargahi et al., 2014).

پرسشنامه کمال‌گرایی تری شوت و همکاران (۱۹۹۵): این مقیاس یک آزمون ۴۰ سوالی است که ۲۰ ماده آن کمال‌گرایی مثبت و ۲۰ ماده آن کمال‌گرایی منفی را می‌سنجد و در یک طیف لیکرت پنج درجه‌ای (کاملاً مخالفم-کاملاً موافقم) نمره گذاری می‌شود. هاس و پراپوایس (۲۰۰۲) در پژوهشی روایی و پایایی این آزمون را مورد بررسی قرار دادند. آن‌ها پایایی کلی این آزمون را ۰/۸۷، پایایی سوالات کمال‌گرایی مثبت را ۰/۸۳ و پایایی سوالات کمال‌گرایی منفی را ۰/۸۱ گزارش کرده‌اند. در فرم فارسی این پرسشنامه، آلفای کرونباخ پرسش‌های هر یک از زیرمقیاس‌ها در یک نمونه ۲۱۲ نفری از دانشجویان به ترتیب ۰/۹۰ و ۰/۸۷ بدست آوردند (Pourmohseni Kaloori & Tohrani, 2015).

پرسشنامه خودکارآمدی شرر و مادوکس (۱۹۸۲): مقیاس خودکارآمدی عمومی شرر و همکاران دارای ۱۷ عبارت است و سه جنبه از رفتار شامل میل به آغازگری رفتار، میل به گسترش تلاش برای کامل کردن تکلیف و متفاوت در رویارویی با موانع را در قالب طیف لیکرت پنج درجه‌ای (کاملاً مخالفم-کاملاً موافقم) اندازه‌گیری می‌کند. روایی و پایایی پرسشنامه در پژوهش براتی بختیاری به میزان ۰/۷۹ و همچنین در پژوهش ملک شاهی و همکاران ۰/۷۳ اثبات شده است. همچنین براتی (۱۳۷۶) برای به دست آوردن پایایی آزمون از روش دونیمه کردن استفاده کرده که پایایی بدست آمده برای کل سوالات برابر با ۰/۷۹ بدست آمده است لذا این مقیاس از نظر آماری قابل توجیح می‌باشد (Anari & Pakdaman, 2017).

پرسشنامه کفایت اجتماعی: این پرسشنامه دارای ۴۷ سوال و شامل ۴ مولفه عامل مهارت‌های رفتاری، عامل آمیبه‌های انگیزش و انتظارات، عامل مهارت‌های شناختی و عامل کفایت هیجانی می‌باشد و بر اساس طیف هفت گزینه‌ای لیکرت (کاملاً مخالفم-کاملاً موافقم) سنجیده می‌شود. ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده در پژوهش پیری و همکاران (۱۳۹۰) برای این پرسشنامه بالای ۰/۸۸ برآورد شد که نشان از مناسب بودن آن برای پژوهش‌های داخل کشور را دارد (Asfoori et al., 2017).

پرسشنامه سیستم بازداری/فعال ساز رفتار کارور و وایت (۱۹۹۴): این مقیاس شامل ۲۴ گویه می‌باشد که دو خرده مقیاس حساسیت سیستم بازداری رفتاری و حساسیت سیستم فعال ساز را در قالب طیف لیکرت چهار درجه‌ای (کاملاً مخالفم-کاملاً موافقم) می‌سنجد. کارور و وایت (۱۹۹۴)، ثبات درونی زیر مقیاس BIS را ۰/۷۴ و ثبات درونی BAS را ۰/۷۱ گزارش کرده‌اند. خصوصیات روان سنجی نسخه فارسی این مقیاس در ایران توسط محمدی (۱۳۸۷) در دانشجویان شیرازی مطلوب گزارش شده است. اعتبار به روش باز آزمایی برای مقیاس BAS، ۰/۶۸ و برای زیر مقیاس BIS، ۰/۷۱ گزارش کرده است (محمدی، ۱۳۸۷). عبدالهی مجارشین (۱۳۸۵) اعتبار این پرسشنامه را به روش باز آزمایی برای مقیاس BAS ۰/۷۸ و برای زیر مقیاس BIS ۰/۸۱ گزارش نموده است (Asfoori et al., 2017). جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و مدل معادلات ساختاری) و نرم‌افزارهای SPSS (نسخه ۲۶) و LISREL (نسخه ۱۶) استفاده گردید.

یافته‌ها

از بین ۲۵۰ نفر، زنان ۱۴۰ نفر (۵۶٪) و مردان ۱۱۰ نفر (۴۴٪) از نمونه آماری را تشکیل داده‌اند؛ ۳۱ نفر معادل ۱۲/۴ درصد در سنین کمتر از ۲۰ سال، ۸۵ نفر معادل ۳۴ درصد بین ۲۵-۲۰ سال، ۸۱ نفر معادل ۳۲/۴ درصد بین ۳۰-۲۶ سال، ۲۸ نفر معادل ۱۱/۲ درصد بین ۳۵-۳۱ سال و ۲۵ نفر معادل ۱۰ درصد بیش از ۳۵ سال سن دارند؛ ۱۷ نفر معادل ۶/۸ درصد در گروه کشاورزی، ۶۴ نفر معادل ۲۵/۶ درصد فنی و مهندسی، ۷۳ نفر معادل ۲۹/۲ درصد علوم پایه و پزشکی و ۹۶ نفر معادل ۳۸/۴ درصد نیز در گروه علوم انسانی مشغول به تحصیل هستند. ۱۷ نفر معادل ۶/۸ درصد در گروه کشاورزی، ۶۴ نفر معادل ۲۵/۶ درصد فنی و مهندسی، ۷۳ نفر معادل ۲۹/۲ درصد علوم پایه و پزشکی و ۹۶ نفر معادل ۳۸/۴ درصد نیز در گروه علوم انسانی مشغول به تحصیل هستند. آن ۲۸ نفر معادل ۱۱/۲ درصد در مقطع کاردانی، ۱۱۲ نفر معادل ۴۴/۸ درصد در مقطع کارشناسی، ۷۹ نفر معادل ۳۱/۶ درصد در مقطع کارشناسی ارشد و ۳۱ نفر معادل ۱۲/۴ درصد نیز در مقطع دکتری مشغول به تحصیلی می‌باشند.

جدول ۱. آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) برای تمام متغیرها

متغیر	میانگین (M)	انحراف معیار (SD)
نظارت والدینی	۲۵.۴۲	۴.۱۶
کمال گرایی والدین	۵۶.۸۳	۱۰.۲۳
خودکارآمدی	۲۸.۹۱	۶.۵۷
کفایت اجتماعی	۳۱.۵۰	۵.۴۸
سیستم بازداری/فعال ساز رفتار	۲۸.۷۵	۵.۳۰

در جدول ۱، آمار توصیفی شامل میانگین (M) و انحراف معیار (SD) برای متغیرهای مختلف تحقیق آورده شده است.

جدول ۲. ماتریس همبستگی

سیستم بازداری/فعال ساز رفتار	نظارت والدینی	کمال گرایی والدین	خودکارآمدی	کفایت اجتماعی
سیستم بازداری/فعال ساز رفتار	۱.۰۰	۰.۴۲	۰.۳۵	۰.۵۱
نظارت والدینی		۱.۰۰	۰.۲۸	-۰.۳۱
کمال گرایی والدین			۱.۰۰	۰.۴۸
خودکارآمدی				۱.۰۰
کفایت اجتماعی				
سیستم بازداری/فعال ساز رفتار	۰.۴۳	۰.۲۶	۰.۵۶	۰.۵۰

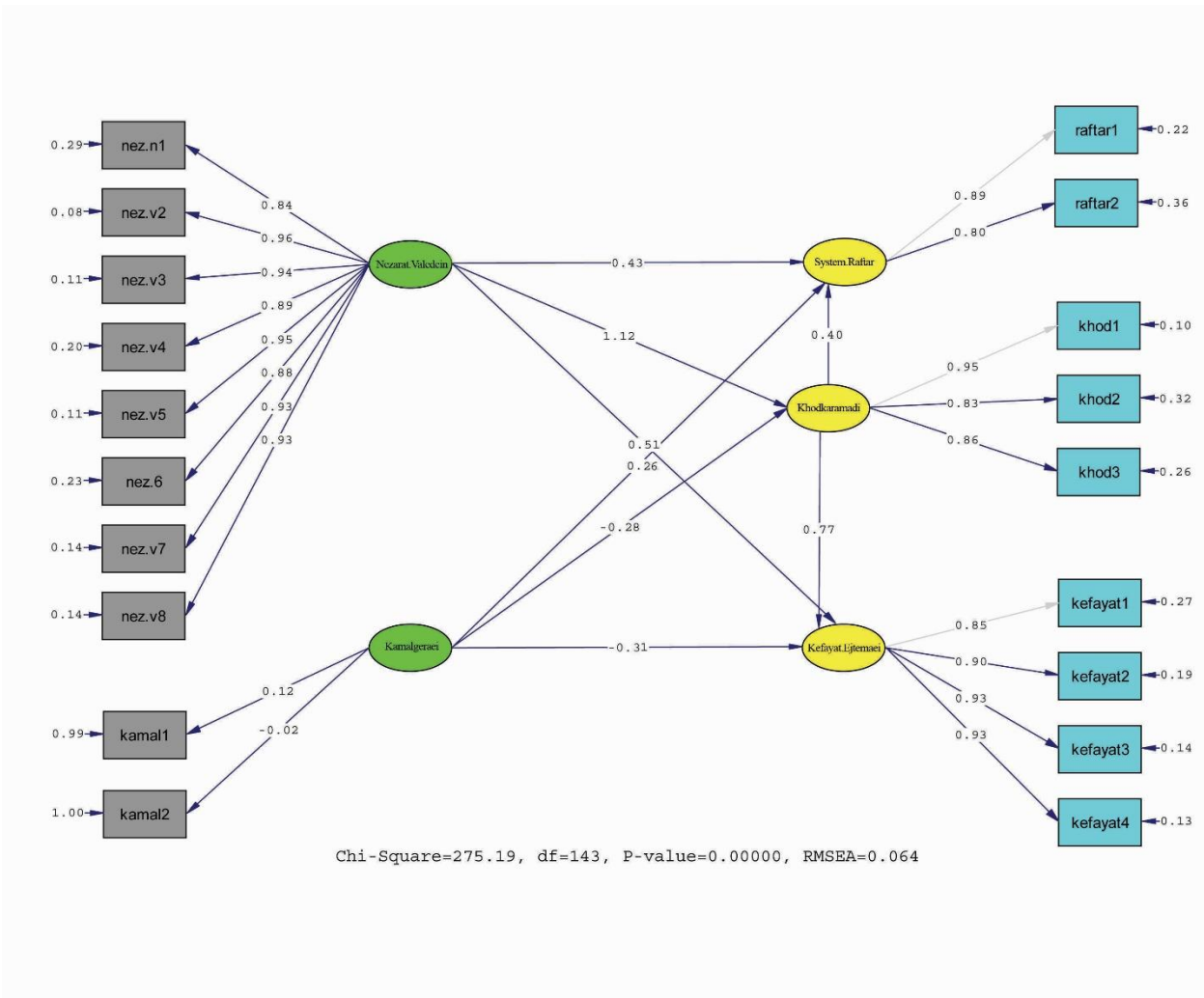
جدول ۲، ماتریس همبستگی بین متغیرهای مختلف را نشان می‌دهد. این نتایج حاکی از آن است که بین نظارت والدینی و کفایت اجتماعی بالاترین همبستگی مثبت معنادار وجود دارد (۰.۵۱ = r). همچنین، رابطه معکوس معناداری بین کمال گرایی والدین و کفایت اجتماعی فرزندان

مشاهده می‌شود ($r = -0.31$)، که نشان‌دهنده تأثیر منفی کمال‌گرایی والدین بر کفایت اجتماعی فرزندان است. همبستگی‌های دیگر نشان‌دهنده روابط مثبت و معنادار بین سیستم‌بازداری/فعال‌ساز رفتار و خودکارآمدی هستند.

جدول ۳. ضرایب مسیر، t-value و p-value

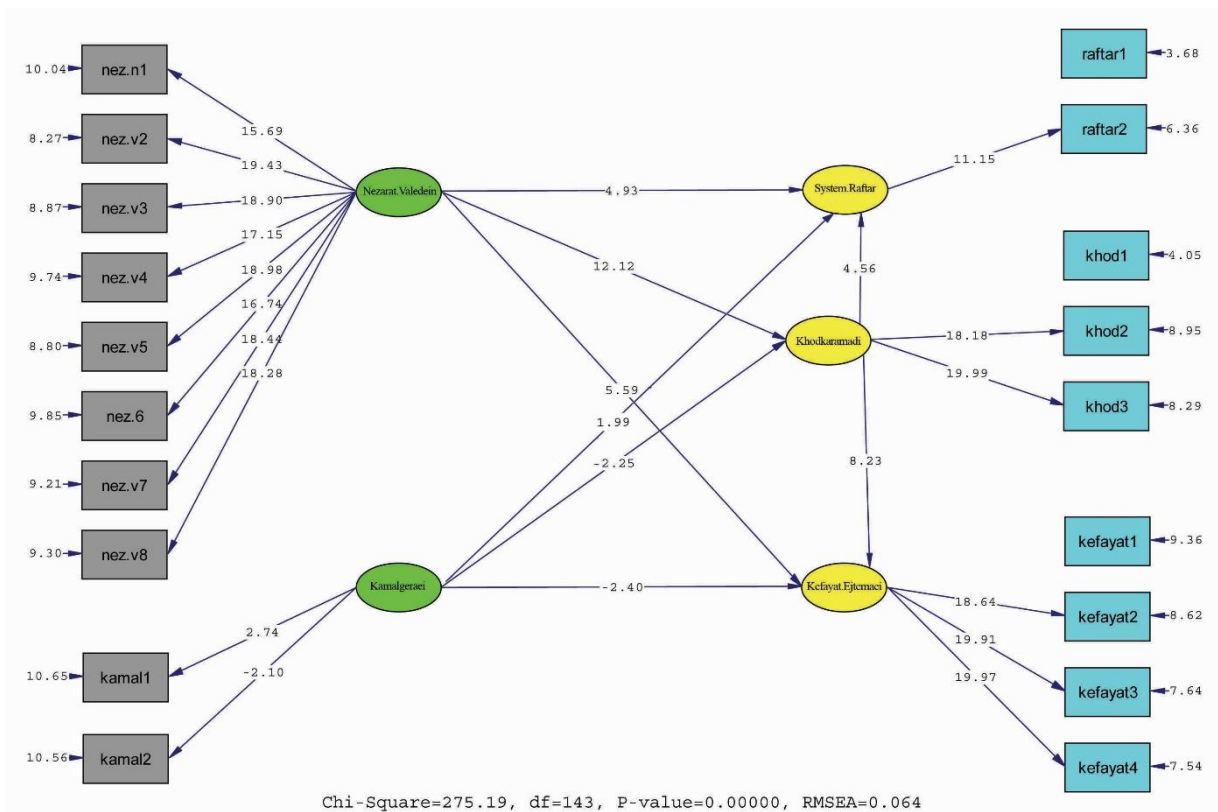
مسیر	ضریب مسیر (Path Coefficient)	t-value	p-value
نظارت والدینی → سیستم‌بازداری/فعال‌ساز رفتار	۰.۴۳	۴.۹۳	۰.۰۵
نظارت والدینی → کفایت اجتماعی	۰.۵۱	۵.۵۹	۰.۰۵
نظارت والدینی → سیستم‌بازداری/فعال‌ساز رفتار (با میانجیگری خودکارآمدی)	۰.۵۶	۶.۲۱	۰.۰۵
کمال‌گرایی والدین → سیستم‌بازداری/فعال‌ساز رفتار	۰.۲۶	۱.۹۹	۰.۰۵
کمال‌گرایی والدین → کفایت اجتماعی	-۰.۳۱	-۲.۴۰	۰.۰۵

جدول ۳ ضرایب مسیر، t-value و p-value مدل معادلات ساختاری را نشان می‌دهد. نتایج حاکی از آن است که روابط بین متغیرها از نظر آماری معنادار هستند. برای مثال، ضریب مسیر بین نظارت والدینی و سیستم‌بازداری/فعال‌ساز رفتار معادل ۰.۴۳ با t-value برابر ۴.۹۳ و p-value برابر ۰.۰۵ است که نشان‌دهنده رابطه مثبت و معنادار این دو متغیر است. همچنین، خودکارآمدی به عنوان میانجی در رابطه بین نظارت والدینی و سیستم‌بازداری/فعال‌ساز رفتار تأثیر تقویت‌کننده‌ای دارد، زیرا ضریب مسیر به ۰.۵۶ افزایش یافته است.

شکل ۱. مدل استاندارد تحقیق با استفاده از نرم افزار لیزرل

شکل ۲. مدل در حالت معناداری با t-value

جدول ۴. شاخص‌های برازندگی مدل پژوهشی

ارزش	استاندارد	معادل فارسی	شاخص‌های برازندگی
۱۴۳	-	درجه آزادی	Degrees of Freedom
۲۷۵/۱۹	-	کای اسکوئر	Chi-Square
۱/۹۲	کمتر از ۵	شاخص کای اسکوئر بر خي دو	Chi-Square/df
۰/۰۴۲	۰.۰۰۸ یا کمتر	ریشه میانگین مربعات باقیمانده استاندارد شده	SRMR
۰/۹۸	برابر یا بزرگتر از ۰/۸	شاخص بنتلر-بونت	NFI
۰/۹۹	برابر یا بزرگتر از ۰/۸	شاخص تناسب غیر استاندارد	NNFI
۰/۹۹	برابر یا بزرگتر از ۰/۸	شاخص برازش مقایسه ای	CFI
۰/۸۸	برابر یا بزرگتر از ۰/۸	شاخص نکویی برازش	GFI
۰/۸۴	برابر یا بزرگتر از ۰/۸	شاخص نکویی برازش تعدیل شده	AGFI
۰/۸۶	برابر یا بزرگتر از ۰/۷۵	شاخص برازش اصلاح شده مقتصد	PGFI
۰/۰۶۴	کمتر از ۰/۰۸	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد	RMSEA

با توجه به نتایج به دست آمده از شاخص‌های برازندگی مدل پژوهش که در جدول بالا آورده شده است، می‌توان نتیجه گرفت که مدل از برازش خوبی برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش، بررسی روابط ساختاری نظارت والدینی و کمال‌گرایی والدین بر سیستم‌بازداری / فعال‌ساز رفتار و کفایت اجتماعی با میانجی‌گری خودکارآمدی در دانشجویان بود. یافته‌های پژوهش نشان داد، ضریب مسیر بین نظارت والدینی و سیستم‌بازداری/فعال‌ساز رفتار $0/43$ ، با ارزش t برابر با $4/93$ در سطح خطای $0/05$ با اطمینان $0/95$ نشان داد که بین این مولفه‌ها رابطه مستقیم و معنادار وجود دارد. در این زمینه کار مشابهی که به بررسی رابطه این دو مولفه پرداخته باشد یافت نشد، اما در تبیین این فرضیه می‌توان گفت: در بحث نظارت والدین بر فرزندان، آنچه برای نظارت ضرورت دارد، هماهنگی والدین با یکدیگر و با فرزندان است. والدینی که با یکدیگر و با فرزند خود از هماهنگی و توافق برخوردار نیستند از شیوه‌هایی مبتنی بر طرد، حمایت افراطی، اغماض و یا تسلط استفاده می‌کنند. شرایطی را فراهم می‌آورند که فرزندان شان از اعتماد به نفس کمتری برخوردار شوند و از نظر هیجانی رشد طبیعی نداشته باشند. ارتباط والدین و فرزندان و وضعیت نظارت و کنترل والدین بر حسب سن فرزندان دارای تفاوت‌هایی است، زیرا نوجوانان نیازهای متفاوتی دارند. نیاز به استقلال فردی باعث می‌شود تا آن‌ها در برابر شیوه‌های کنترل والدین مقاومت نشان دهند. بی‌توجهی والدین به این موضوع منجر به بروز تنش و تعارض می‌شود. هرچه عملکرد والدین (در کنترل فرزندان) مطلوب باشد، خودپنداری، مسئولیت‌پذیری، امید به آینده و گرایش مذهبی نیز در نوجوانان و جوانان بیشتر خواهد بود. دوره نوجوانی و جوانی دوره استقلال‌آموزی همراه با تسلط‌آموزی است. بنابراین نمی‌توان صرفاً استقلال‌آموزی را مورد توجه قرار داده و شیوه سهل‌گیرانه در کنترل را پیش گرفت و یا جنبه تسلط‌آموزی را مد نظر قرار داده و قدرتمدارانه فرزندان را تحت کنترل شدید قرار داد زیرا در نهایت این نوع نظارت‌های عاملی در جهت شکل‌دهی سیستم رفتاری فرزندان است که در صورت عدم رعایت صحیح می‌تواند نتایج نامناسبی را در پی داشته باشد.

یافته دیگر پژوهش نشان داد، ضریب مسیر بین نظارت والدینی و کفایت اجتماعی $0/51$ ، با ارزش t برابر با $5/59$ در سطح خطای $0/05$ با اطمینان $0/95$ نشان داد بین این دو مولفه رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. در این زمینه کار مشابهی که به بررسی رابطه این دو مولفه پرداخته باشد یافت نشد، اما در تبیین این فرضیه می‌توان گفت: یکی از موضوعاتی که در سال‌های اخیر توجه بسیاری از متخصصان را به خود جلب کرده این است که چگونه والدین رفتار و فعالیت‌های نوجوانان خود را کنترل می‌کنند و یا بر روی آن‌ها نظارت دارند. به طور کلی دو نوع کنترل در تحقیقات صورت گرفته در این زمینه را می‌توان «کنترل رفتاری» که شاخص و نشان‌دهنده‌ی عمده‌ی آن نظارت و برنگری بوده و «کنترل روان‌شناختی» دانست. تفاوت بین این دو نوع کنترل را برخی از محققان همچون باربر (۱۹۹۶) در تحقیقات خود مشخص ساخته‌اند، کنترل رفتاری که با تنظیم، مدیریت رفتار و برنگری مرتبط بوده همانگونه که از نام آن پیداست. در این نوع کنترل مولفه اصلی کنترل رفتار نظارت است و بر اساس آگاهی والدین از مکان حضور کودک، دوستان و هم‌نشینان و فعالیت‌های وی و رسیدگی کردن به آنهاست، در مقابل این نوع کنترل (نظارت و تنظیم رفتار)، کنترل روان‌شناختی قرار دارد که به نوعی از کنترل اشاره دارد که در آن کودک از طریق وابسته‌نگه داشته شدن به والدین، خصوصاً وابستگی عاطفی کنترل می‌شود، در این حالت تداخل‌هایی در رشد استقلال و خودراهبری کودک ایجاد شده و به نوعی می‌توان گفت از آن‌ها ممانعت بعمل می‌آید. این نوع کنترل در نهایت موجب می‌شود که نوجوان در مسیر دستیابی به خودمختاری دچار اختلال شده و نتواند این مسیر را به درستی بییماید و از نظر کفایت اجتماعی با مشکلات اساسی روبرو گردد. کفایت اجتماعی یک مفهوم قابل استفاده برای تنظیم و فراهم کردن انسجام ابعاد نسبتاً متمایز روابط دوستانه است. کفایت اجتماعی متشکل از گروهی از رفتارهای کلیدی بر اساس رشد بچه‌ها می‌باشد (Anari & Pakdaman, 2017). با توجه به نظریه زینس و همکاران (۲۰۰۰)، کفایت اجتماعی شامل رفتارها و مهارت‌های اجتماعی، عاطفی و شناختی می‌باشد که بچه‌ها برای سازگاری موفق نیاز دارند (Anari & Pakdaman, 2017). کفایت اجتماعی در چگونگی گذر سالم فردا از کودکی به بزرگسالی نقش اساسی دارد. بدون مهارت‌های اجتماعی لازم، فرد در عرصه‌هایی از کار، مهارت‌های زندگی روزانه، زندگی مستقل و مشارکت در جامعه به دردمس می‌افتد.

علاوه بر تأثیر مستقیم نظارت والدینی بر سیستم بازداری/فعال ساز رفتار مشخص گردید که با ورود خودکارآمدی به عنوان میانجی در این رابطه، میزان ضریب مسیر از ضریب مسیر رابطه نظارت والدینی بر سیستم بازداری/فعال ساز رفتار بیشتر شده و این بدان معناست که خودکارآمدی می‌تواند عاملی تقویت کننده در این رابطه باشد. در این زمینه تحقیقاتی همچون تحقیقات ذیل صورت گرفته که با نتایج تحقیق حاضر همسو هستند. در تحقیقات صورت گرفته همچون اناری و پاکدامن (۱۳۹۶)، قدم‌پور و همکاران و نیز گودرزی (۱۳۹۳) مشخص گردید بین خودکارآمدی و کفایت اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد و این مولفه می‌تواند باعث افزایش میزان خودکفایی در بین افراد گردد (Anari & Pakdaman, 2017; Ghadampour et al., 2016).

در تبیین این فرضیه می‌توان گفت: آنچه در کنترل و نظارت مهم است این است که هدف اصلی کنترل و نظارت والدین، خودکنترلی و رشد کنترل درونی در فرزندان است. تحقیقات نشان داده که کنترل درونی زمانی بیشترین رشد را خواهد داشت که فرزندان در شرایط کنترل به همراه محبت تربیت شده باشند. نظارت والدین، خودکنترلی و رشد کنترل درونی در فرزندان آنان روابط کلامی را تشویق می‌کنند و وقتی از اقتدار خود برای کنترل استفاده می‌کنند و فرزندان را از چیزی نهی می‌کنند و یا انتظارات خود را به آنان منتقل می‌کنند برای این کار دلایل خود را مطرح می‌کنند، موارد امر و نهی و انتظارات خود را بطور شفاف برای فرزندان مطرح می‌کنند و درباره دلایل آن‌ها با هم مباحثه می‌کنند. در واقع وضوح اهداف و ترتیب و نظم و مسئولیت پذیری فرزندان، راه و رسم زندگی را به فرزندان منتقل می‌کند، این روش نظارتی والدین تأثیر بسیاری را بر روی رفتار فرزندان‌شان در آینده دارد (Anari & Pakdaman, 2017). خودکنترلی می‌تواند به فرد کمک کند تا زندگی بهتری داشته باشد و از جمله فواید کنترل خود و تنظیم هیجانات کنترل سطوح برانگیختگی برای به حداکثر رساندن عملکرد، پشتکار داشتن، به رغم دلسردی و وسوسه، جلوگیری از واکنش مخرب در مقابل تحریک و عملکرد صحیح به رغم فشارهای وارده می‌باشد. ناتوانی در تنظیم هیجان حاصل از مخالفت‌های اجتماعی و ترس از این گونه مخالفت‌ها گاهی آنقدر شدید است که بر تلاش‌های فرد برای انجام عمل صحیح چیره می‌شود. از اینرو می‌توان به این نکته اذعان داشت که برخی از مولفه‌های می‌توانند در این مسیر رابطه‌ای میانجی داشته که در نهایت باعث می‌شوند فرزندان رفتارهای مثبتی را از خود نشان دهند که یکی از این موارد همانطور که در تحقیق حاضر نیز مورد تایید قرار گرفت خودکارآمدی است. فردی که خودکارآمدی زیادی دارد معتقد است که می‌تواند به طور مؤثر با رویدادها و شرایطی که مواجه می‌شود، برخورد کند. از آنجا که او در غلبه بر مشکلات انتظار موفقیت دارد، در تکلیف‌ها استقامت نموده، اغلب در سطح بالایی عمل می‌کند. این گونه افراد نسبت به اشخاصی که خودکارآمدی کمی دارند، به توانایی‌های خود اطمینان بیشتری داشته، تردید کمی نسبت به خود دارند. آن‌ها مشکلات را چالش می‌بینند و نه تهدید، و فعالانه موقعیت‌های جدیدی را جست و جو می‌کنند. خودکارآمدی زیاد، ترس از شکست را کاهش می‌دهد. سطح آرزو را بالا می‌برد، و توانایی‌های مسئله‌گشایی و تفکر تحلیلی را بهبود می‌بخشد.

نتیجه دیگر پژوهش نشان داد، ضریب مسیر بین کمال‌گرایی والدین و سیستم بازداری/فعال ساز رفتار ۰/۲۶، با ارزش t برابر با ۱/۹۹ در سطح خطای ۰/۰۵ با اطمینان ۰/۹۵ آماره مورد نظر معنادار است. در این زمینه تحقیقاتی صورت گرفته که با نتایج تحقیق حاضر همسو هستند (Pourmohseni Kaloori & Tohrani, 2015). این سیستم‌های مغزی-رفتاری اساس تفاوت‌های فردی می‌باشند و فعالیت هر یک از آن‌ها به فراخوانی واکنش‌های هیجانی متفاوت نظیر ترس و اضطراب می‌انجامد. وی بر اساس نظریه سیستم‌های مغزی-رفتاری این فرض را مطرح ساخت که اختلالات روانپزشکی ناشی از اختلال کارکرد یکی از سیستم‌ها یا تعاملات آن‌ها می‌باشد (Pourmohseni Kaloori & Tohrani, 2015). این نوع اختلالات با نحوه رفتار والدین با فرزندان‌شان رابطه معناداری دارد، یکی از این نوع رفتار را می‌توان کمال‌گرایی والدین نام برد که می‌تواند بر اثر فشاری که بر روی فرزندان وارد می‌سازد زمینه‌های بروز اختلالات روانی و اضطرابی را در فرزندان بوجود آورد. کمال‌گرایی یک متغیر شخصیتی است که زمینه ساز انواع مشکلات روانی است و شامل تلاش برای کمال و اعتقاد به این که شکست برای به دست آوردن کمال غیر قابل قبول است، می‌باشد، کمال‌گرایی ناسازگارانه مجموعه‌ای از معیارهای بسیار بالا برای عملکرد است که با خود ارزیابی‌های منفی، انتقاد و سرزنش خود همراه می‌باشد و می‌تواند باعث بروز اختلالات زیادی در افراد گردد.

در نهایت نیز مشخص گردید، ضریب مسیر بین کمال گرایی والدین و کفایت اجتماعی فرزندان $0/31-$ ، با ارزش t برابر با $2/40-$ در سطح خطای $0/05$ با اطمینان $0/95$ نشان داد که بین این دو مولفه رابطه معکوس و معناداری وجود دارد. در این زمینه تحقیقی که رابطه این دو مولفه را نشان داده باشد یافت نشد، اما در تبیین این فرضیه می‌توان گفت: کفایت اجتماعی شامل رفتارها و مهارت‌های اجتماعی، عاطفی و شناختی می‌باشد که بچه‌ها برای سازگاری موفق نیاز دارند و نیز در چگونگی گذر سالم فردا از کودکی به بزرگسالی نقش اساسی دارد، بطوریکه می‌توان گفت بدون مهارت‌های اجتماعی لازم، فرد در عرصه‌هایی از کار، مهارت‌های زندگی روزانه، زندگی مستقل و مشارکت در جامعه به دردمس می‌افتد. با اینحال بچه‌هایی با اختلال‌هایی در کارکرد اجتماعی، رفتارهای ناسازگارانه (مانند عصبانیت، افسردگی)، طرد شدن از طرف همسالان و... از سوی خانواده و یا اطرافیانش روبرو باشد، کفایت اجتماعی ضعیف تری در زندگی آینده نشان می‌دهند. یکی از عواملی که تأثیر منفی بر روی کفایت اجتماعی دارد کمال گرایی والدین است. کمال گرایی به عنوان تمایل فرد برای وضع معیارهای کامل و دست نیافتنی و تلاش برای تحقق آن‌ها که اغلب با ارزیابی و انتقاد از عملکرد خود همراه است، تعریف می‌شود. هامچک کمال گرایی را به دو بخش بهنجار و نابهنجار تقسیم می‌کند. کسانی که کمال گرای بهنجار یا سازگارانه هستند معیارهایی را برای خود در نظر می‌گیرند اما به جای این که رسیدن و یا نرسیدن به آن معیارها برایشان مهم باشد، نفس تلاش کردن برای رسیدن به هدف در نظرشان اهمیت دارد. کمال گرایی بهنجار نه تنها موجب مشکلی نمی‌شود بلکه باعث می‌شوند که فرد استعداد‌های خود را شکوفا کند و به احساس رضایت شخصی بالایی دست یابد. بر خلاف این نوع کمال گرایی، کمال گرایی نابهنجار به همان تعاریف اولیه نزدیک است: کمال گرایان نابهنجار یا روان رنجور بیشتر در فکر آنند که مبادا اشتباهی از آن‌ها سر بزند. آن‌ها هیچ وقت کاملاً احساس پیروزی نمی‌کنند. آن‌ها حتی اگر از دیگران بهتر کار کنند باز هم احساس رضایت نمی‌کنند. این افراد هر چند هم که به موفقیت دست پیدا کنند راضی نیستند و خود را سرزنش می‌کنند و هدف بالاتری را در نظر می‌گیرند. آن‌ها در این زنجیره بی‌انتهای گیر می‌کنند و همیشه با خودشان درگیرند.

با توجه به نتایج به دست آمده در این پژوهش می‌توان، پیشنهاد می‌شود، دست اندرکاران آموزش، خصوصاً در حوزه آموزش خانواده با تهیه برنامه‌های مناسب و انتشار آن از طریق جراید، مکان‌های آموزشی، ساخت برنامه‌های تصویری و... با ارائه آموزش‌های صحیح به خانواده‌ها سعی نمایند آن‌ها را با شیوه‌های صحیح نظارت بر رفتار فرزندان آشنا ساخته تا در نهایت از این طریق بتوانند از فرزندان‌شان را از آسیب‌های نظارت نادرست مصون بدارند. همچنین استفاده از ابزارهای خود گزارشی، احتمال سوگیری در پاسخگویی به پرسشنامه‌های پژوهش را بالا می‌برد لذا پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی از روش مصاحبه استفاده گردد. در نهایت این که عوامل مداخله‌گری همچون تنظیم هیجانات، ذهن آگاهی، انعطاف‌پذیری شناختی و... که بنظر می‌رسد تأثیر بسیار بیشتری بر روی سیستم رفتاری دانشجویان دارد، می‌تواند در پژوهش‌های آتی، به عنوان عوامل مداخله‌گر یا میانجی در رابطه بین نظارت والدین یا کمال‌گرایی آنان با سیستم رفتاری دانشجویان در نظر گرفته شود

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

Extended Abstract

Introduction

The behavioral inhibition/activation systems were initially proposed to explain mood symptoms and vulnerability to bipolar disorder. Increased activity in the behavioral activation system (BAS) is associated with heightened sensitivity to rewards, reduced impulsivity, and manic symptoms, while the behavioral inhibition system (BIS) is linked to negative emotional responses, such as anxiety, and avoidance behavior. The BAS responds to reward-related stimuli, promoting positive emotions and approach behaviors, while the

BIS is activated by stimuli signaling potential punishment or fear, evoking anxiety and behavioral inhibition (Ghasemzadeh et al., 2023; Mozafari et al., 2022). Social competence among students is another crucial factor under investigation, which is defined as a multidimensional trait encompassing the ability to interact with others and manage various social situations. Low social competence is strongly linked to internalized behaviors (such as emotional distress) and externalized behaviors (such as aggression), and its absence can have detrimental effects on individuals and society (Anari & Pakdaman, 2017; Asadian & Piri, 2011). The concept also implies that individuals engage in a continuous process of self-expression and adjustment to the environment, significantly influenced by their familial upbringing, which provides the foundation for socialization and coping with societal challenges (Hou, 2024; McDonnell et al., 2024). Furthermore, parental monitoring and perfectionism, which can either protect or harm the child's development, are highlighted as key influences on behavior and social competence. Parental monitoring refers to the awareness parents have regarding their children's activities and peer interactions, while perfectionism in parents can impact their children's mental health and social skills (Kelly et al., 2018; Saif et al., 2017). The aim of this study was to examine the structural relationships between parental monitoring and parental perfectionism on the behavioral inhibition/activation system and social competence with self-efficacy as a mediator in students.

Methods and Materials

The research was descriptive and correlational in nature, utilizing structural equation modeling to explore the relationships among various factors. The study targeted students from Semnan University, with a sample size of 250 participants selected through multistage cluster sampling. Data were collected using several established questionnaires: Parental Monitoring Scale (Kerr & Stattin, 2000), Perfectionism Scale (Terry-Short et al., 1995), Self-Efficacy Scale (Schwarzer & Maddux, 1982), Social Competence Scale (Flenner, 1990), and Behavioral Inhibition/Activation System Scale (Carver & White, 1994). Data analysis was conducted using SPSS (version 26) and LISREL (version 16).

Findings

The analysis revealed that parental monitoring has a direct positive relationship with both the behavioral inhibition/activation system and social competence. The relationship between parental monitoring and the behavioral inhibition/activation system was found to be statistically significant, with a path coefficient of 0.43 and a t-value of 4.93. Parental monitoring also positively influenced social competence, with a path coefficient of 0.51 and a t-value of 5.59. Additionally, self-efficacy was identified as a significant mediator between parental monitoring and the behavioral inhibition/activation system, as evidenced by an increased path coefficient to 0.56 when self-efficacy was introduced as a mediator. Parental perfectionism, on the other hand, was shown to negatively impact social competence in children, with a path coefficient of -0.31 and a t-value of -2.40. Parental perfectionism also had a direct relationship with the behavioral inhibition/activation system, which was positively correlated.

Discussion and Conclusion

The findings underscore the critical role of parental behaviors in shaping students' emotional and social development. Parental monitoring, when appropriately executed, fosters emotional regulation and the development of social competence in children. However, inadequate monitoring or overly strict parental control can lead to emotional difficulties, impacting the child's self-esteem and overall social competence. Furthermore, parental perfectionism, particularly in its maladaptive form, can exacerbate stress and lead to significant social and emotional challenges in children. Self-efficacy emerged as an important mediator in the relationship between parental monitoring and behavioral systems, supporting the idea that students with higher levels of self-efficacy are more capable of coping with external challenges and exhibiting greater social competence. These findings suggest that interventions aimed at improving parental monitoring strategies and addressing maladaptive perfectionism in parents could significantly enhance children's emotional and social

development. Future research should consider incorporating emotion regulation strategies, mindfulness, and cognitive flexibility as mediating factors in similar studies, which could further improve our understanding of the pathways influencing students' behavior and social competence.

References

- Anari, N., & Pakdaman, B. (2017). Investigating the Relationship Between Self-Efficacy and Social Competence With Happiness in Mohaghegh Ardabili University Students. Fourth International Conference on Recent Innovations in Psychology, Counseling, and Behavioral Sciences,
- Asadian, S., & Piri, M. (2011). The Relationship Between Family Functioning and Social Competence of Students at Islamic Azad University, Salmas Branch. *Behavioral Sciences Quarterly*, 3(9), 25-41.
- Asfoori, M. a., Sarvari, M., Karsazi, H., Birami, M., & Hashemi, T. (2017). Examining the Role of Behavioral Activation and Inhibition Systems (BAS/BIS) in Social Anxiety Disorder Symptoms Considering the Mediating Role of Cognitive Bias. *Journal of Medical Science Studies*, 28(1), 1-13.
- Byun, E., McCurry, S. M., Opp, M., Liu, D., Becker, K. J., & Thompson, H. J. (2019). Self-efficacy is associated with better sleep quality and sleep efficiency in adults with subarachnoid hemorrhage. *Journal of Clinical Neuroscience*, 73, 173-178. <https://doi.org/10.1016/j.jocn.2019.12.010>
- Dargahi, S., Ayadi, N., Shakerami, M., Mohabi, H., & Ghasemzadeh, A. (2014). The Relationship Between Parental Supervision and Association With Delinquent Peers in High-Risk Behaviors of Single-Parent Adolescents. *Nasim-e Tandorosti Quarterly*, 2(4), 1-8.
- Dempsey, R. C., Gooding, P. A., & Jones, S. H. (2017). A prospective study of bipolar disorder vulnerability in relation to behavioural activation, behavioural inhibition and dysregulation of the Behavioural Activation System. *European Psychiatry*, 44, 24-29. <https://doi.org/10.1016/j.eurpsy.2017.03.005>
- Ghadampour, E., Zadmehr, F., & Yousefvand, L. (2016). Comparing Social Competence, Self-Efficacy, and Psychological Well-Being in Blind, Deaf, and Typical Students. *Social Work Research Journal*(9), 219-260.
- Ghasemzadeh, R., Mahmoudalilou, M., Bakhshipour Roudsari, A., & Bayrami, M. (2023). The Relationship between brain-behavioral systems and cluster B personality disorders by mediating dark traits of personality. *Journal of Adolescent and Youth Psychological Studies (JAYPS)*, 4(5), 158-168. <https://doi.org/10.61838/kman.jayps.4.5.15>
- Goodarzi, F. (2014). Investigating the Relationship Between Parental Self-Efficacy and Children's Social Competence. National Congress on Applied Research in Islamic Humanities, Gorgan.
- Hall, H. K. (2019). Perfectionism in competitive sport. In T. S. Horn & A. L. Smith (Eds.), *Advances in Sport and Exercise Psychology* (4th ed., pp. 95-114). Human Kinetics. <https://doi.org/10.5040/9781492595199.ch-006>
- Hou, B. (2024). Physical Exercise and Mental Health Among Older Adults: The Mediating Role of Social Competence. *Frontiers in Public Health*, 12. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2024.1385166>
- Kelly, L. M., Becker, S. J., & Spirito, A. (2018). Parental monitoring protects against the effects of parent and adolescent depressed mood on adolescent drinking. *Addictive behaviors*, 75, 7-11. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2017.06.011>
- McDonnell, M., Yang, Y., & Zadhan, Z. (2024). Linking Emotional and Social Competencies to Career Readiness Among Senior Undergraduates [Research Article]. *Iranian Journal of Educational Sociology*, 7(1), 198-204. <https://doi.org/10.61838/kman.ijes.7.1.19>
- Mohammadi, N., Darbani, S. A., & Parsakia, K. (2021). The role of psychological capital and career success in marital adjustment. *International Journal of Innovation Management and Organizational Behavior (IJIMOB)*, 1(3), 66-78. <https://journals.kmanpub.com/index.php/ijimob/article/view/318>
- Mozafari, N., Bagherian, F., Zadeh Mohammadi, A., & Heidari, M. (2022). Executive functions, behavioral activation/behavioral inhibition system, and emotion regulation in adolescents with non-suicidal self-injury (NSSI) and normal counterparts. *Journal of Research in Psychopathology*, 3(7), 1-9. <https://doi.org/10.22098/jrp.2021.1146>
- Pourkarimi, J., & Mobin Rahni, Y. (2018). The Relationship Between Achievement Motivation and Academic Burnout With the Mediating Role of Self-Efficacy in University of Tehran Students. *Journal of Educational Strategies in Medical Sciences*, 1, 139-147.
- Pourmohseni Kaloori, F., & Tohrani, M. (2015). Investigating the Role of Brain-Behavioral Systems and Perceived Parenting Styles in Students' Perfectionism. *Daneshvar Medicine: Basic and Clinical Research Journal*, 23(4), 43-54.
- Saadati, N., & Parsakia, K. (2023). The Predictive Role of Parents' Marital Relationship Quality on The Adolescents' Psychological Capital. *Journal of Adolescent and Youth Psychological Studies (JAYPS)*, 4(8), 139-146. <https://doi.org/10.61838/kman.jayps.4.8.16>

- Saif, M. H., Rostegar, A., & Arshadi, R. (2017). Investigating the Relationship Between Perfectionism and Burnout Mediated by Academic Engagement. *Journal of Research in Medical Education*, 9(2), 34-43. <https://doi.org/10.29252/rme.9.2.43>
- Wright, E., Chaseb, A. M., Horn, T. R. S., & Vealey, S. (2019). United States parents' perfectionism, parenting styles and perceptions of specialization in youth sport. *Psychology of Sport & Exercise*, 45, 1-10. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2019.101571>